

- ۱- در سال ۲۰۲۲م، جمعیت جهان از مرز **۸۰۰** میلیارد نفر گذشت و پیش بینی می شود در سال ۲۰۵۰مبه حدود **۱۱۰۰** میلیارد برسد.
- ۲- علت اصلی رشد فوق العاده جمعیت در ۲۰۰ سال گذشته چه بود؟
کاهش میزان مرگ و میرها و به ویژه مرگ و میر کودکان .
- ۳- در گذشته چه عواملی مانع افزایش جمعیت می شده است؟
بیماری های واگیردار و عفونی، گرسنگی و قحطی یا جنگ .
- ۴- در دو قرن اخیر دو عامل موجب کاهش چشمگیر مرگ و میرها شده است، آنها را نام برده و توضیح دهید؟
۱- **بهبود بهداشت:** با پیشرفت در پزشکی و تولید واکسن ها و پادزیست ها (آنتی بیوتیک ها) و مهار بیماری های واگیردار چون وبا و طاعون و... مرگ و میرها کاهش یافت.
۲- **بهبود تغذیه:** با پیشرفت و گسترش کشاورزی صنعتی، تولید مواد غذایی افزایش یافت و با پیشرفت وسایل حمل و نقل، انتقال غذا به نواحی دورتر امکان پذیر شد.
- ۵- رشد طبیعی جمعیت در یک مکان به چه عواملی بستگی دارد؟
به دو عامل میزان موالید (تولدها) و میزان مرگ و میرها در یک دوره زمانی وابسته است.
- ۶- اگر موالید مساوی با مرگ و میر باشد جمعیت .. **ثابت** .. می ماند.
اگر موالید بیشتر از مرگ و میر باشد جمعیت .. **افزایش** .. می یابد.
اگر موالید کمتر از مرگ و میر باشد جمعیت .. **کاهش** .. می یابد.
- ۷- رشد طبیعی جمعیت چیست؟
تفاوت میان میزان موالید و میزان مرگ و میر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می دهد.
- ۸- رشد منفی جمعیت چیست؟
اگر درصد رشد جمعیت به کمتر از صفر برسد، به آن رشد منفی می گویند. در این حالت میزان موالید کمتر از مرگ و میرها می شود.
- ۹- در کشورهایی که با رشد منفی جمعیت روبرو هستند هیچ گونه نگرانی وجود ندارد. صحیح ( ) غلط (*)
- ۱۰- کشورهایی که کاهش جمعیت دارند با چه مشکلاتی روبه رو هستند؟
جمعیت سالخورده و از کار افتاده افزایش می یابد و چون زاد و ولد کم است، جامعه از نیروی جوان برای تحصیل و علم آموزی و کار و پیشرفت محروم می شود و جمعیت کشور نیز کاهش می یابد.
- ۱۱- در چه زمانی رشد جمعیت و افزایش جمعیت جوان یک نعمت بزرگ و مایه پیشرفت خواهد بود؟
چنانچه در یک کشور برای آموزش صحیح و کار و تأمین شغل جوانان برنامه ریزی مناسب و سرمایه گذاری صورت بگیرد.
- ۱۲- در برخی از کشورها، دولت چه برنامه هایی برای تشویق به فرزند آوری کرده است؟
اعطای جوایز و کمک های مالی به خانواده هایی که صاحب فرزند می شوند، واگذاری مسکن، معافیت از پرداخت مالیات و افزایش مرخصی تحصیلی و کاری برای مادران.
- ۱۳- جمعیت در کره زمین به طور بسیار نامساوی و ناموزون پراکنده شده است. صحیح(*) غلط ( )
- ۱۴- دو عامل مهم برای جذب جمعیت کدامند؟
۱- **طبیعی:** مانند آب و هوا، پوشش گیاهی، ناهمواری ها، آب و خاک و معادن و ذخایر زیرزمینی.
۲- **انسانی:** مانند سیاسی و اداری، اقتصادی، امکانات و تسهیلات و فرهنگی .

۱۵- عوامل طبیعی که سبب جذب جمعیت می شوند را بنویسید؟

نواحی معتدل با باران کافی یا نواحی دارای آب و هوای موسمی و دشت ها و جلگه های آبرفتی و حاصلخیز و نواحی دارای منابع آب کافی.

۱۶- عوامل طبیعی که سبب دفع جمعیت می شوند را بنویسید؟

نواحی گرم و خشک یا مرتفع و سرد یا مکان هایی که آب کافی و خاک حاصلخیز ندارند.

۱۷- عوامل انسانی که سبب جذب جمعیت می شوند کدامند؟

شهرهای بزرگ و پایتخت ها، نواحی صنعتی و مکان های گردشگری و زیارتی و یا مکان هایی که امکانات مناسب مانند بیمارستان، دانشگاه، وسایل حمل و نقل کافی دارند.

۱۸- عوامل انسانی که سبب دفع جمعیت می شوند کدامند؟

مکان هایی که فاقد امکانات و تسهیلات هستند و یا نواحی ای که با جنگ و آشوب روبه رو هستند.

۱۹- علاوه بر رشد طبیعی جمعیت، عامل دیگری که موجب افزایش جمعیت یک مکان می شود، .. **مهاجرت** .. است.

۲۰- مهاجرت را تعریف کنید و انواع آنرا نام ببرید؟

مهاجرت یعنی رفتن مردم از جایی به جای دیگر به منظور کار یا زندگی. مهاجرت ممکن است داخلی یا خارجی باشد و اجباری یا اختیاری.

۲۱- مهاجرت داخلی و خارجی را تعریف کنید؟

گاهی مهاجرت در داخل مرزهای یک کشور صورت می گیرد که به آن مهاجرت داخلی می گویند. مانند مهاجرت روستاییان به شهرها یا مهاجرت کارگران فصلی در داخل یک کشور.

گاهی مهاجرت از یک کشور به کشور دیگر صورت می گیرد که به آن مهاجرت خارجی یا بین المللی می گویند.

۲۲- مهاجرت اختیاری را با ذکر مثال توضیح دهید؟

در مهاجرت اختیاری، افراد با میل و تصمیم خود برای دستیابی به زندگی بهتر به جای دیگری مهاجرت می کنند. مانند مهاجرت اروپاییان به آمریکا و استرالیا.

۲۳- مهاجرت اروپاییان به آمریکای شمالی و جنوبی و استرالیا در قرن ۱۹ و ۲۰ به چه دلیل بود؟

برای دستیابی به منابع بیشتر و فرصت های بهتر زندگی .

۲۴- مهاجرت اجباری را توضیح دهید؟

در مهاجرت اجباری، افراد بدون میل خود و به دلایلی چون قحطی، خشکسالی و دیگر حوادث طبیعی و یا جنگ ها درگیری های سیاسی مجبور به ترک محل زندگی خود می شوند. مانند مهاجرت اجباری مردم فلسطین .

۲۵- مهاجرت مردم افغانستان به ایران چه نوع مهاجرتی است؟

مهاجرت اجباری

۲۶- مهاجرت اجباری مردم افغانستان، عراق و سوریه به چه دلیلی می باشد؟

به دلیل شرایط جنگ و اشغال نظامی کشورهایشان توسط متجاوزین اسرائیلی و آمریکایی.

۲۷- در صدسال اخیر یکی از تغییرات مهم در الگوی سکونت جمعیت جهان .. **گسترش شهرنشینی** .. بوده است.

۲۸- امروزه بیش از ۵۰ درصد مردم جهان در شهرها زندگی می کنند. صحیح (*) غلط ( )

۲۹- دلیل رشد سریع شهرنشینی در همه کشورها چیست؟

به دلیل مهاجرت گسترده مردم از روستاها به شهرها به دنبال کسب درآمد بیشتر و امکانات .

۳۰- دلیل مشکلات افزایش جمعیت شهرهای بزرگ جهان چیست؟

مهاجرت بدون برنامه ریزی شده .

۳۱- مشکلات اغلب شهرهای بزرگ چیست؟

ترافیک سنگین، آلودگی هوا، زاعه نشینی در حومه شهرها و افراد بی خانمان (کارتن خواب ها).

۳۲- یکی از راه حل های مدیران و برنامه ریزان شهری در مورد مشکلات مهاجرت روستائیان به شهرها چیست؟

تقویت امکانات و اقتصاد روستایی.

آبان ۱۴۰۵

@motaleat909

فعالیت های درس ۷

۱- با استفاده از نقشه پراکندگی جمعیت، ابتدا نوع تراکم جمعیت (زیاد یا کم) را در مکان های زیر مشخص کنید و سپس با توجه به دانسته های خود از سال گذشته، علت این نوع تراکم را در هر کشور بنویسید.

کشور	نوع تراکم	علت تراکم
بنگلادش	زیاد	وجود آب و خاک مناسب برای کشاورزی- باران کافی
ژاپن	زیاد	صنعتی بودن - باران کافی
لیبی و چاد	کم	کمبود مواد معدنی - نداشتن آب و خاک مناسب
سیبری	کم	سرزمین یخ بسته - نبود قابلیت کشاورزی
آلمان	زیاد	صنعت پیشرفته - آب و هوای معتدل
استرالیا	کم	وسعت زیاد- بیابان ها
کانادا	کم	سردی هوا بخصوص در مناطق شمالی - نزدیکی به قطب

۲- پرس و جو کنید پرجمعیت ترین کشورهای جهان به ترتیب از رتبه اول تا هفتم کدام کشورها هستند و چقدر جمعیت دارند؟

۱- چین = ۱۳۷۳۴۴۰۰۰۰ نفر   ۲- هند = ۱۲۶۴۴۴۰۰۰۰ نفر   ۳- آمریکا = ۳۲۱۴۱۵۰۰۰ نفر   ۴- اندونزی = ۲۴۹۹۰۰۳۶۳ نفر
۵- برزیل = ۲۰۰۴۰۰۶۹۴ نفر   ۶- پاکستان = ۱۸۶۰۱۱۰۰۰ نفر   ۷- نیجریه = ۱۷۳۶۰۰۰۰۰ نفر

۳- همفکری کنید و به طور گروهی، جدولی با دو ستون رسم کنید. الف) فهرستی از عواملی را که موجب می شود یک مکان مهاجرپذیر باشد، در یک ستون بنویسید. ب) فهرستی از عواملی را که موجب می شود یک مکان مهاجر فرست باشد، در ستون دیگر بنویسید.

عوامل مهاجر پذیر	عوامل مهاجر فرست
احساس آرامش و امکان پیشرفت	جنگ
فراوانی مواد غذایی	قحطی
آب و هوای خوب و مناسب	خشکسالی
بهداشت بالا	بیماری
خاک مناسب	فقر
ثروت فراوان	خاک نامناسب

۴- آیا در کلاس شما افرادی هستند که خود یا خانواده شان از شهر یا روستای دیگری به شهر یا روستای شما مهاجرت کرده باشند؟ درباره دلایل مهاجرت آنها (چه در مبدأ و چه در مقصد) پرس و جو کنید.

به دلایل نبود شغل مناسب، عدم وجود امکانات درمانی و رفاهی، نبود امکان ادامه تحصیل در دانشگاه و ...

۵- همان طور که میدانید، یکی از عواملی که سبب کاهش جمعیت در برخی نقاط جهان شده است، کشتار یا انتقال اجباری اروپاییان، اسارت چند ده ملیون از زنان و مردان آفریقایی و انتقال آنها به اروپا و آمریکا برای کار، کشتار چند ده هزار نفر از مردم مسلمان در بوسنی و هرزگوین به دست صرب ها، کشتار هزار مسلمان یمنی به دست حاکمان سعودی و ...

فکر میکنید کاهش شدید و ناگهانی جمعیت در برخی مناطقی که نام برده شد، چه تاثیری بر اقتصاد و جامعه آن منطقه در سال های بعد از آن داشته است؟ تغییر نظام های تربیتی و مفاهیم اخلاقی، کاهش نشاط اجتماعی - اقتصادی، کاهش اقتدار سیاسی، تغییر در ترکیب های دینی و بحران های جامعه ی پیر برای آینده.